

เรื่องอังกุรเทพบุตร

ทานที่เลือกให้พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญ

ข้าพเจ้าทำเรื่องให้พิสดารแล้วแล ในพระคาถาว่า "เย ฌานปปสุตา ธีรา" เป็นต้น.
สมจริงดังคำที่ข้าพเจ้าปรารภอินทกเทพบุตรกล่าวไว้ในเรื่องนั้นดังนี้ว่า : "ได้ยินว่า อิน ทกเทพบุตรนั้นยังภิกษาทัพพีหนึ่ง ที่เขานำมาเพื่อตน ให้ถึงแล้วแก่พระอนุรุทธเถระผู้เข้า ไปสู่ภายในหมู่บ้านเพื่อบิณฑบาต บุญนั้นของอินทกเทพบุตรนั้น มีผลมากกว่าทานที่ อังกุรเทพบุตร ทำระเบียบแห่งเตาประมาณ ๑๒ โยชน์ ถวายแล้วสิ้นหมื่นปี" เพราะเหตุ นั้น อินทกเทพบุตร จึงกล่าวอย่างนั้น. เมื่ออินทกเทพบุตรกล่าวอย่างนั้นแล้ว พระศาสดา จึงตรัสว่า "อังกุระ" ชื่อว่าการเลือกให้ทานย่อมควร, ทาน (ของอินทกะ) นั้นเป็นของมี ผลมาก ดังพืชที่หว่านดีแล้วในนาดี อย่างนี้, แต่ท่านไม่ได้ทำอย่างนั้น เพราะฉะนั้น ทาน ของท่านจึงไม่มีผลมาก" เมื่อจะทรงประกาศเนื้อความนี้ จึงตรัสว่า :-

"บุคคลควรเลือกให้ทาน ในเขตที่ตนให้แล้ว จะมีผลมากเพราะการเลือกให้ พระสุคต ทรงสรรเสริญแล้ว ทานที่ให้ในท่านผู้เป็นทักขิไณยบุคคล ในชีวโลกนี้ เป็นของมีผลมาก เหมือนพืชที่หว่านในนาดีฉะนั้น''

เมื่อจะทรงแสดงธรรมให้ยิ่งขึ้นไป จึงได้ทรงภาษิตพระคาถาเหล่านี้ว่า :-

"นาทั้งหลายมีหญ้าเป็นโทษ, หมู่สัตว์นี้ก็มีราคะเป็นโทษ; ฉะนั้นแล ทานที่ให้ในท่านผู้ ปราศจากราคะ จึงมีผลมาก, นาทั้งหลายมีหญ้าเป็นโทษ, หมู่สัตว์นี้ก็มีโทสะเป็นโทษ, ฉะนั้นแล ทานที่ให้ในท่านผู้ปราศจากโทสะ จึงมีผลมาก. นาทั้งหลายมีหญ้าเป็นโทษ, หมู่สัตว์นี้ก็มีโมหะเป็นโทษ, ฉะนั้นแล ท่านที่ให้ในท่านผู้ปราศจากโมหะ จึงมีผลมาก. นาทั้งหลายมีหญ้าเป็นโทษ, หมู่สัตว์นี้ก็มีความอยากเป็นโทษ; ฉะนั้นแล ทานที่ให้ใน ท่านผู้ปราศจากความอยาก จึงมีผลมาก."